

FARKLI BİR KENDİNE ZARAR VERME DAVRANIŞI 'VAMPİRİZM': BİR OLGU SUNUMU

A Different Self-Harm Behavior 'Vampirism': A Case Report

İlknur KIRAZ AVCI¹, Çiçek HOCAOĞLU²

ÖZET

Kendine zarar verme davranışı (KZVD) önemli bir halk sağlığı sorunudur. Özellikle genç yaş grubunda sıklıkla kendini kesme, deriyi kazıma, yakma benzeri eylemler şeklinde izlenir. Kan emme, kan içme ile tanımlanan farklı bir KZVD türü olan vampirizm bugüne kadar çok az sayıda olguda bildirilmiştir. Bu tür davranışları olan olguların önemli bir bölümünde psikotik bozukluk, kişilik bozuklukları, zeka geriliği, madde kullanım bozukluğu, dissosiyatif kimlik bozukluğu, travma sonrası stres bozukluğu gibi diğer ruhsal bozuklukların da bulunduğu da rapor edilmiş olsa da, vampirizmin psikiyatrik yönü, eş tanılı ruhsal bozukluklar ile ilişkisi ve tedavi yaklaşımları tam olarak bilinmemektedir. Bu çalışmada çocukluk döneminden bu yana kendisinden ya da arkadaşlarından aldığı kanı içme davranışı olduğu öğrenilen 19 yaşındaki erkek hasta, klinik öyküsü ve tedavi yaklaşımları literatür bulguları ışığında sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Eş Tanı; Kendine Zarar Verme Davranışı; Ruhsal Bozukluklar; Vampirizm

ABSTRACT

Self-harming behavior (SHB) is an important public health problem. Especially in the young age group, it is frequently observed as self-cutting, scraping the skin and burning. To date, vampirism, a different type of SHB defined as blood sucking and blood drinking, has been reported in a few cases. Although it has been reported in significant number of cases with such behaviors such as psychotic disorder, personality disorders, mental retardation, substance abuse, dissociative identity disorder, and posttraumatic stress disorder, the psychiatric aspect of vampirism, relationship with comorbid disorders, and treatment approaches are not fully known. In this study, a 19-year-old male patient, who applied to our psychiatry outpatient clinic with irritability, complaints about having problems with his environment, and drinking blood by getting him or his friends since childhood, presented with his clinical history and treatment approaches in the light of the literature.

Keywords: Comorbidity; Psychiatric Disorders; Self-Harming Behavior; Vampirism

¹Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi,
Rize Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Psikiyatri Kliniği,
Rize/Türkiye
²Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi,
Tıp Fakültesi,
Psikiyatri Anabilim Dalı,
Rize/Türkiye

İlknur KIRAZ AVCI, Uzman Dr.
(0000-0002-6800-9437)
Çiçek HOCAOĞLU, Prof. Dr.
(0000-0001-6613-4317)

İletişim:

Prof. Dr. Çiçek HOCAOĞLU
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Tıp
Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı, Rize/
Türkiye
Telefon: +90 464 212 3009
e-mail: cicekh@gmail.com

Geliş tarihi/Received: 13.07.2020

Kabul tarihi/Accepted: 14.12.2020

DOI: 10.16919/bozoktip.768746

Bozok Tıp Derg 2021;11(1):130-133

Bozok Med J 2021;11(1):130-133

Giriş

Kendine zarar verme davranışı (KZVD) vücut dokusu üzerinde ciddi hasara ve yıkıcı sonuçlara yol açabilen önemli bir halk sağlığı sorundur. Tüm dünyada özellikle ergenler arasında görülme oranları artmaktadır. KZVD olarak en sık kullanılan yöntemler kendini kesme, vurma, deriyi kazıma, yakma türü eylemdir (1). Etiyolojinde biyolojik, psikodinamik, sosyal ve kültürel pek çok faktörün yer aldığı KZVD’da farklı yöntemler de kullanılabilir. Kendi kanını alma bu yöntemlerden biridir. Ancak, kendisinin ya da başkasının kanını alıp tüketmek olarak tanımlanan vampirizm 1960’lı yıllardan bu yana araştırmacıların dikkatini çekmiştir (1-5). Hemphill ve ark. vampirizmi; kan alma kompulsiyonu, kan dökülmesi ve ölüme anormal bir ilgi duyma ile kimlik karmaşasını içeren bir klinik tablo olarak nitelemişlerdir. Vampirizmin nadir bir kompulsif bozukluk olduğunu, hastalarda kan içmeye karşı konulamaz bir dürtü bulunduğunu ve zihinsel rahatlama için kan içmenin bir ihtiyaç olduğunu belirtmişlerdir (6). Vampirizmin çeşitli klinik görünümünün olabileceği belirtilmektedir. Nekrofil ve ilişkili sadizmin eşlik ettiği tam vampirizm, ya da ölüm olmaksızın kan içme, otovampirizm, hemofetizm olarak ortaya çıkabilmektedir ya da bir kişinin başkasının yaşam enerjisini, gücünü tüketmesi olarak tanımladığı “psşik vampirizm” olarak tanımlanmıştır (7,8). Vampirizmin psikiyatrik yönü ve diğer ruhsal bozukluklarla ilişkisi tam olarak bilinmemektedir. Bu olgu sunumunda farklı bir KZVD olarak değerlendirilen vampirizm yakınmaları ile başvuran bir hasta literatür bulguları eşliğinde sunulmuştur.

OLGU

On dokuz yaşında, erkek yüksek okul öğrencisi kan içme, yağmurlu bir günde bilekleri kesilip kanı akarak öleceğine ilişkin hayaller görme, içinde iki farklı insan olduğunu düşünme, insanlara güvenmekte zorlanma, birilerine zarar vermemek adına kalabalıktan kaçınma yakınmaları ile polikliniğimize başvurdu. İlk kez 13 yaşındayken bacağı kanayan bir arkadaşının kanının tadına baktığı, sonrasında bir yeri kanadığında kan emme davranışları olduğu, staj yaptığı hastanede kendisinden ve arkadaşlarından tetkik için birkaç tüp fazladan kan aldırdığı; çaya, meyve suyuna katarak ya da sigaraya sararak kan içtiği, üzgün veya stresli

olduğunda kan içme dürtüsünün arttığı öğrenildi.

Nasıl biri olduğu sorulduğunda, dışarıdan bakınca sakin ama aslında sinirli, duygularını belli etmeyen, duyguları çabuk değişen, bazen boşlukta gibi hisseden, kafası karışık tuhaf biri olduğunu söyledi. İçinde iyi ve kötü iki farklı insan bulunduğunu, birincisinin sakin ve yardımsever, ikincisinin sinirli, insanlara zarar veren, kırıncı biri olduğunu belirtti.

Hastanede normal doğumla düşük ağırlıklı olarak doğduğu, doktorunun “Her an ölebilir hazırlıklı olun” dediği, bu sebeple nüfus kaydının bir yıl gecikmeli yapıldığı, çocukluk döneminin hep hastalıklarla geçtiği, sık sık karın ağrısı, boğaz ağrısı olduğu öğrenildi. Seviyor gibi görünen ama aslında ilgisiz bir annesi, mesafeli bir babası, her işe burnunu sokan bir ablası, sıradan bir ağabeyi ve problemlili şımarık bir kız kardeşi olduğunu söyledi. “Ağabeyim kız kardeşim yerine benimle ilgilenseydi, ben şimdi burada olmazdım” dedi. İlkokulda yakın arkadaşı olmadığını, arkadaşlarının kendisinden korktuğunu, bir arkadaşının burnunu kırdığını, öğretmeninin kendisine kızdığını ve bunun üzerine öğretmenini iterek okuldan kaçtığını, öğretmenin bir daha kendisine hiç kızmadığını, korktuğunu ve yaramazlıklarına göz yumduğunu söyledi. Ortaokulda dört kişilik arkadaş grubu olduğunu, gruptaki kız arkadaşına platonik aşk duyduğunu, derslerinde başarılı olduğunu, öğretmenlerle arasının iyi olduğunu anlattı. Platonik aşık olduğu kızın başka birisini sevdiğini öğrendiğinde ölüm düşünceleri olduğu, kızgın bir demirle sol koluna soyadının baş harfini kazıdığı, böylece “acıya dayanma testi” uyguladığı öğrenildi.

Lisede arkadaş gruplarının dağıldığını, ders başarısının düştüğünü, öğretmeni ve arkadaşlarıyla yaşadığı kavga sonrası başını duvara vurma, sinirlilik, titreme gibi belirtilerle psikiyatriye başvurduğunu ifade etti.

Üniversite döneminde arkadaşlarını seçerken sadakat testinden geçirdiği, testi geçenler ile sırlarını paylaşabildiği öğrenildi. “Ellerine kesici alet veririm, beni öldürmelerini söylerim ama yapmazlar. Bu birinci test. Sonra arkadaşımı eleştirir, kötü sözler sarf ederim beni bırakıp gidecek mi diye bakarım. Bu şekilde denerim onları” dedi. Etrafa karşı genel bir güvensizliği olduğu, bu sebeple gelebilecek tehlikelere karşı önlemler aldığı, yanında falçata gibi kesici aletler taşıdığı bilgileri edinildi. İntihar etmek isteyen arkadaşının elinde sigara söndürerek acıya dayanmasını test ettiğini, arkadaşını

bu şekilde intihardan vazgeçtiğini belirtti. Ancak kendisinin de ölümün sınırında yaşamaktan, riskli durumlara girmekten böylece ölümle alay etmekten keyif aldığı ekledi.

Minnesota Çok Yönlü Kişilik Envanteri'nde; profil geçerli olup kendisini olduğundan kötü gösterme eğilimi içinde olan, ego işlevselliğinde bozulma olan, ilişki kurmak istemeyen, zayıf kendilik değeri olan, durumunu değiştirecek kişiler arası beceri ve nitelikten yoksun olan bir bireye işaret etmektedir. Barratt Dürtüsellik Ölçeği puanı 72 puan ile yüksek bulunmuştur. Yale Brown Obsesyon Kompulsiyon Ölçeği'nde, saldırganlık obsesyonları ve bununla ilişkili kontrol etme kompulsiyonları mevcuttur. Rorschach Testi, bireyin bilgi işleme niteliğinin basit ve olgun olmayan düzeylerde olabileceği, çevresel uyarıcıları ve bilgiyi dönüştürürken kullandığı algısal ve düşünsel ölçütlerin gerçekçi olmaktan uzaklaşmaya eğiliminde olabileceği, kişilik organizasyonunun beklenen düzeyden daha az olgun olabileceği, çevresel zorlanmalar karşısında baş etme becerilerini devreye sokabilecek yeterli düzeyde kaynağının olmayabileceği şeklinde raporlanmıştır.

Psikiyatrik değerlendirmede paranoid, borderline, antisosyal, disosiyatif kişilik özellikleri gösterdiği, yaşamı anlamsız, insanları güvenilmez bulduğu, sevgi ve güven ilişkisine dayalı yakın ilişkiler kuramadığı, kendisi ve etrafı için riskli olabilecek biçimde davrandığı tespit edilmiştir. Hastalık öyküsü, klinik seyri ve psikiyatrik muayene bulgularına göre ayırıcı tanıda prepsikotik bir dönem ya da atipik psikotik bozukluk tanıları düşünülen hastanın mevcut durumu borderline/paranoid sürecin psikotik kırılmaları olarak değerlendirilmiştir. Üç ay boyunca haftada bir görüşmelere devam edilmiş, kişilik ve davranış sorunlarına yönelik 2.5 mg/gün aripiprazol başlanmış ve takipte 5 mg/güne çıkarılmıştır. Tedaviyle son bir ayda hiç kan içme davranışı olmadığı öğrenilmiş, dürtüselliklerinin azaldığı görülmüştür. Olgu yazımı öncesi bilgilendirilerek izni alınmıştır.

TARTIŞMA

Vampirizm davranışlarının genellikle psikotik bozukluklar, sadomazoşizm, psikopati, histeri veya zeka geriliği gibi durumlarla ilişkili olduğu ileri sürülmüştür (4,5,9). Madde kullanım öyküsü bulunan, antisosyal kişilik özellikleri mevcut olan, vampirlerin efendisi olduğunu ve onlarla iletişim kurduğunu, binlerce

insana zarar vererek yaşamını sürdüren bir vampir olduğunu söyleyen psikotik bir hasta tanımlanmıştır (3). Kan içebilmek için kendini ve başkalarını kesici aletlerle yaralayan, kan bankasından kan temin eden bir hastadaki disosiyatif kimlik bozukluğu ve travma sonrası stres bozukluğuna dikkat çekilmiştir (10). Olgumuzda da kendisinden kan almanın yanı sıra arkadaşlarından kan alması bu sonuçlarla uyumludur. Yakın tarihli bir çalışmada ise, ergenlik döneminde vampiristik fantezileri olan ancak travmatik beyin hasarı ile oluşan frontal disinhibisyon sonrasında vampiristik fantezilerini eyleme geçiren bir olgu bildirilmiştir (11). Vampiristik davranışlar tek başına bir klinik tablo olmak yerine çeşitli hastalıklarda görülebilen, tedavisi tam olarak bilinmeyen, özellikle kişilik bozuklukları ile birlikte ise tedavisi güç olan durumlardır. Sunduğumuz olguda tüm kişilik patolojilerine, gelişim geçici paranoid düşüncelere rağmen açık psikotik belirtinin ve psikotik düzeyde bir gerilemenin, kimlik dağınıklığının olmaması, ders başarısının iyi olması, birkaç arkadaşıyla sosyal aktivitelere katılabilmesi, kurumlarda gönüllü çalışarak kan bağışının önemiyle ilgili seminerler vermesi şizofreni ve benzeri bozuklukları dışlamamıza yol açmıştır. Ayrıca olgumuzda özellikle sıkıntılı olduğu durumlarda başını duvara vurma, kesici alet ile cildini kesme, kızgın demirle cildine zarar verme, derisinin üzerinde sigara söndürme türü gibi diğer KZVD'lerinin de olması dikkat çekicidir.

SONUÇ

Bu olgu sunumunda, farklı bir KZVD olan vampirizm yakınmaları ile başvuran, açık psikotik belirtileri bulunmayan ancak takipte psikoz tanısı alıp almayacağı belirsiz olan, kişilik patolojileri bulunan bir hastaya yer verilmiştir. Vampiristik davranışlar ileride açık ve net bir biçimde ortaya çıkacak şizofreni gibi psikotik bir hastalığın belirtisi olabilir, ayrıca kişilik bozukluklarına da eşlik edebilir. Bu sebeple kan içme davranışları olan kişilerin suça meyilli ve dürtüsel olabileceği, dürtüsellikğe bağlı olarak intihar davranışı için risk bulunabileceği, toplum açısından tehlikeli olabileceği göz önünde bulundurularak erken tanı, uzun soluklu izlem ve tedavisi önemlidir.

KAYNAKLAR

1. Çelik FGH, Hocaoglu Ç Deliberate Self Harm Behavior. Current Approaches in Psychiatry. 2017;9(2):209-26.

2. Wilson N. A psychoanalytic contribution to psychic vampirism: a case vignette. *Am J Psychoanal.* 2000;60(2):177-86.
3. Gubb K, Segal J, Khota A, Dicks A. Clinical vampirism: a review and illustrative case report. *S Afr Psychiatry Rev.* 2006;9(3):163-68.
4. Prins H. Vampirism--legendary or clinical phenomenon?. *Med Sci Law.* 1984;24(4):283-93.
5. Vandenberg RL, Kelly JF. Vampirism: A review with new observations. *Arch Gen Psychiatry.* 1964;11(5):543-7.
6. Hemphill RE, Zabow T. Clinical vampirism. A presentation of 3 cases and a re-evaluation of Haigh, the 'acid-bath murderer'. *S Afr Med J.* 1983;63(8):278-81.
7. Prins H. Vampirism--a clinical condition. *Br J Psychiatry.* 1985;146(6):666-8.
8. Melton JG. *The vampire book: The encyclopedia of the undead.* 2010; Visible Ink Press.
9. Jaffé PD, DiCataldo F. Clinical vampirism: blending myth and reality. *Bull Am Acad Psychiatry Law.* 1994;22(4):533-44.
10. Sakarya D, Gunes C, Ozturk E, Sar V. 'Vampirism' in a case of dissociative identity disorder and post-traumatic stress disorder. *Psychother Psychosom.* 2012;81(5):322-3.
11. Hervey WM, Catalano G, Catalano MC. Vampiristic behaviors in a patient with traumatic brain injury induced disinhibition. *World J Clin Cases.* 2016;4(6):138-41.